on selge, et inem-sine kujukamat kuju ehk sähärdust kuju ja nägu ja näbtawust tähendab, millest enam kujukamat ega näokamat ep ole. Siin peatükis peab ka Wiiu sähärduseks inemineks ehk inimeseks kaswama kõikide silma ees.

Sündimise ajal ega ka kahekssa päewa pärast sündimist ei näinud ma Wiiut, ei tea ütelda sest ajast midagi.

Rinna lapse põlwes, mis kunni esimese eluaasta lõpuni kestis, oli Wiiu wäga kisakas. Ka armastas ta suure wäega kätega ning jalgadega trampida ja tegi sellega oma emale palju waewa. Ühekssamal kuul tuli esimene hammas subu.

Lopse-eas oli tal hakatuses palju hammastega tegemist. Esmalt oli neid waja lasta subu kaswada, see kestis kunni teise eluaasta lõpuni, siis oli Wiiul ka juba tüki 20 hammast suus. Hammustamine algas täiel jõul. Suu ja hammaste tarwitamise kõrwal hakati ka pea jalgu käimiseks tarwitama ning keelt rääkimiseks. Neljandast aastast saadik oli Wiiu juba päris mängualine laps. Ja kui ka seitse aastat wana oli, siis oliwad sliamaalsed hambad ta juba liig nõrgaks läinud, ta hakkas neid uute wasta wahetama ja wahetuse töö läks nii hästi korda, et pärastised hambad ilmütlemata head ja tugewad saiwad. Ja wäle oli wäikene Wiiu ema käe kõrwal jooksmas, kui see suwel külast läbi põllule läks. Ma wist pole weel öölnud, et Wiiu isa koolmeister ning Wiiu ema seega koolmeistri naene oli. Mõlemad elasiwad külast wisut eemal koolimajas ja kui suwel põllutööd käsil oliwad, siis pidiwad nad läbi küla tänawa käima, sest kooli põllud oliwad teine pool küla metsa sees. See tee koolimajast põllule oli Wiiul wististe esimene pikem käik ning seda wahet oli tal ka järgmistel aastatel ühte lugu joosta. Kui Wiiu ema weel elaks, ma annaksin tema käele suud, selle eest, et ta Wiiut nii sagedaste seda wahet koolitoa ja põllu wahel lasi käia. Sest on Wiiule ja mitmele muule palju kasu tulnud. Esimese nooruse aastad, mis meie seitsmendast umbes neljatõistkümne aastani tütarlaste juures arwame, — poislapsed tarwitawad weel paar aastad rohkem, enne kui sest easi wälja saawad, — saiwad koolipingil hoolega ära [illegible]

tud. Wiiu isa ei tunnud mitte nalja, seda teau ma omast käest. Aga seda ma küll ei tohi uisapäisa öölda ja tõendada, kas ta oma tütre wasta ka nii wali oli. Seda wõin aga küll öölda, et ma mõnikord Wiiu peale wäga wihane olin ja teda oma rehknu peale oleksin nuhelnud, kui ma mitte wana koolmeistrit koguni liialt poleks kartnud — nii wallatu ja kiusakas oli Wiiu oma kooliaastatel. Ilus silmnägu oli tal küll, aga ilus rusikas oli tal ka. Ei ta hoolinud palju keelust ega käsust, mis teiste koolilaste juust tuli ja rusikaid tarwitas ta paremaste kui mõni pois ja meil oliwad mõnel ometi isegi head rusikad. Wiiu oli aga koolmeistri tütar ja sai suuremast hulgast külalastest meelitatud ning hellitatud. Mina seda küll ei teinud, sest ma ei sallinud teda.

Päräst neitsi ea sees, mis umbes 14 kunni 16 aastaga algab ja siis lõpeb kui naesepõlw algab, ehk kui elutäiuse ning eluwalmuse ajal wahet teeme, siis ulatab neitsi põlw umbes 20. aastani, — sellel kõige ilusamal ajal ei saanud mu silmad Wiiut mitte palju näha, sest minu tee käis teistiti kui temal.

8. Mihkel ja Wiiu.

Rebasest räägitakse järgmine jutt: Rebane polnud weel iialgi lõwi näinud. Esimest korda lõwiga wastastiku juhtudes oli tal hirm nii suur, et pidi surema. Teine kord ta löi küll weel wärisema, aga kartus oli wähem. Kolmandama korra ajal julges juba lähemale minna ja tõnelema hakata.

Mihkel polnud küll mitte rebane ning Wiiu ka mitte lõwi, aga see, mis seal rebase julguse puuduseşt kõneldakse, see on just nii, kui käiks ta Mihkli kohta. Häbi on seda tunnistada, aga õigus peab õigusele jääma. Teisel mehel olekssiwad ehk just needsamad päewad kätte tulnud, kui ta nii hästi wärwijid ja wärwide tähendust oleks teadnud ja tundnud. Wärwide teadmine on weel kõrwas asi ja ma julgen otse tunnistada, et ma wärwidest wähe ehk ei midagi olen lugenud, aga see tundmus, mis wärwid inimese nerwides äratawad, see mõjub palju ja tal on majakõrgune tähendus inimese elus. Juba härjastki, kelle perwid ometi tõeste mitte üleliialt hellad ja tundlikud pole, teame ja oleme lugenud, kuda punased rätikud teda hirmsale

Eesti Vanem Kasuline Kalender 1885, lk. 23